

Agribex: professionele beurs of consumentenbeurs? Of beide?

Aartsmoeilijke spreidstand

De veetentoonstelling en het keuringsgebeuren tijdens de professionele landbouwbeurs Agribex staan onder druk vanwege de hoge kostprijs, het wegvallen van overheidsfinanciering en een afkalvende belangstelling. Alle stakeholders hebben op de staten-generaal gepleit voor het behoud, een betere aansluiting met de veehouderijpraktijken en meer aansluiting met de consument. Een nieuw verdienmodel is hoe dan ook noodzakelijk.

tekst **Guy Nantier**

Tijdens Agribex hield de organisatie van de veetentoonstelling en de veekeuringen, de vzw Algemene Vee-prijkskampen (AVP), een staten-generaal met alle belanghebbenden uit de veehouderij om een nieuwe toekomst uit te zetten.

Dr. Jean Devillers, voorzitter AVP, schets- te als opstap voor de debatten de recente geschiedenis van de nationale veekeuringen. Die zagen het levenslicht in 1959 onder voogdij en met financiële hulp van het Belgische ministerie van Landbouw. 'Het keuren van het exterieur of fenotype was toen het middel bij uitstek om aan veeverbetering te doen.' In de ja-

ren zeventig en tachtig daaropvolgend is het belang van deze wijze van selecteren echter afgenomen door de introductie van fokwaarden op basis van het nakomelingenonderzoek. Devillers: 'Recent is een nog grotere wetenschappelijke basis gelegd met de komst van genomselectie. En dus is nu de vraag: welke toekomst is er nog voor een exterieurkeuring zoals op Agribex?'

Financiering droogt op

Maar dat is slechts een van de vele vragen die spelen, aldus de voorzitter. 'Een heel belangrijke vraag is bijvoorbeeld hoe we de veetentoonstelling en -keuringen

in de toekomst kunnen blijven financieren. De subsidiering ervan is door de regionalisering van het landbouwbeleid immers weggevallen. Momenteel put de organisatie AVP nog uit een "oorlogskas" die is aangelegd ten tijde van het unitaire landbouwministerie.'

Verder stelde Devillers vast dat er op veterinair-sanitair vlak sinds 1959 eveneens een en ander veranderd is én nog in beweging is, zodat zich de vraag opdringt of vanuit veterinair-sanitair oogpunt verzamelingen van dieren nog wel gewenst zijn. Verzamelingen van dieren houden immers steeds een ernstig risico voor de bioveiligheid van de deelnemende bedrijven in.

Ook de tanende belangstelling van de veehouders zelf voor deelname aan keuringen is een punt dat in ogenschouw moet worden genomen. Devillers: 'Bovendien is de huidige economische malaise in de landbouw uniek. En niet alleen puur financieel, ook de erkenning van het beroep door de samenleving zit in een diep dal. Vele redenen dus om de aanwezigheid van het veegebeuren tijdens Agribex grondig onder de loep te nemen.'

Kosten verdubbelen

Voor Geert Vervaeke, voorzitter van de sectorgroep veeteeltuitrusting en stal-

De keuringen in Brussel zijn een bindmiddel voor het uitdragen van kennis, van vakmanschap naar de collega's

Geert Vervaeke van Fedagrim: 'De landbouwhuisdieren zijn de ziel van Agribex. Maar we moeten als organisatie ook durven veranderen en vernieuwen'

lenbouw bij Fedagrim, geeft de vee-expo en de nationale keuringen ongetwijfeld een meerwaarde aan de beurs. Fedagrim is de Belgische federatie van de toeleveranciers van machines, gebouwen en uitrustingen voor de landbouw en voor de groenvoorzieningen. De federatie is inrichter van de beurs Agribex.

'De landbouwhuisdieren zijn de ziel van Agribex', stelde Vervaeke. 'Maar we moeten als organisatie ook durven veranderen en vernieuwen.' En hij gaf als voorbeeld de bouw van de vier themaeilanden op de beursvloer. 'We moeten aan de bezoeker iets meegeven, willen wij als beurs voor professionals overleven.'

Momenteel draagt Fedagrim ongeveer 150.000 euro bij aan de kosten van de vee-expo en veekeuringen op Agribex. Vervaeke schat dat dit bedrag in de nabije toekomst verdubbelt. '300.000 euro is wel niet meer te verantwoorden naar onze "betalende" exposanten. Onze ex-

Johan Colpaert van Fedagrim: 'Er is een nieuw businessmodel nodig om de huidige veekeuringen en alle ideeën voor een nieuwe, andere formule te kunnen dragen'

positanten hebben bovendien een tekort aan tentoonstellingsruimte. Ze willen graag meer (betalende) vierkante meters voor demonstraties van landbouwwerktuigen. De organisatie zit ook met een wachtlijst voor deelname van voerbedrijven, farmabedrijven, erfbetreders et cetera. Het keuringsgebeuren één op één behouden kan dus gewoon niet.'

Maak er bijvoorbeeld drie keuringsdagen van in plaats van vijf nu, suggereerde Vervaeke nog. 'De andere dagen vullen we op met betalende exposanten.'

Vitrine van de voedselproductie

Jan De Boitselier, voorzitter van het Belgisch Trekpaard, reageerde meteen op de uitspraak van Vervaeke met de vraag: 'Zijn naast de kosten ook de baten voor de beurs al in kaart gebracht?'

Luc Servais, hoofdredacteur van het vakblad Wallonie Elevages, refereerde op dit punt aan de Franse veehouderijbeurs Sommet de l'Elevage. 'Op de Fran-

se beurs resulteerde de afwezigheid van het vee dit jaar vanwege blauwtong in zeventien procent minder bezoekers.' En om het belang van de keuringen te onderstrepen haalde de hoofdredacteur ook de machinebeurs SIMA te Parijs aan. Luc Servais: 'Een machinebeurs bij uitstek waaraan sinds een aantal edities ook een onderdeel keuringen is toegevoegd, zegt voldoende.'

Voor Jean-Paul Grégoire van het Creelan, het vroegere landbouwkrediet en al jarenlang hoofdsponsor van Agribex, zijn alle baten niet altijd in geld uit te drukken. Jean-Paul Grégoire: 'Neem nu de beeldvorming. Landbouwhuisdieren zijn zonder de minste twijfel de beste vector om een positief imago aan de samenleving mee te geven: vakmanschap, kwaliteit en veiligheid om er maar enkele op te noemen.'

Marc Lomba van ARSIA, de Waalse diergezondheidsdienst, ging hierin mee en verwoordde het als volgt: 'We moeten de aanwezigheid van het kwaliteitsvee tijdens de beurs gebruiken om bepaalde misvattingen over de veeteelt, over de landbouwsector uit de wereld te helpen. Agribex moet – zoals vroeger – opnieuw een vitrine worden van onze lokale voedselproductie voor het grote publiek.'

Meer toegevoegde waarde

Voor Patrick Mayeres van de Waalse veeverbeteringsorganisatie AWE is het evident dat de landbouwbeurs de relatie met de burger, met de consument moet aanhalen. 'Wat is een sector zoals de onze zonder link met de eindconsument?' Mayeres sprak ook de stelling te

Moet Agribex opnieuw een vitrine worden van de lokale voedselproductie voor het grote publiek?

gen dat er geen interesse meer is voor deelname aan keuringen. Ondanks de sterke economische crisis was de animo dit jaar voor deelname aan Agribex zelfs groter dan ooit, zowel bij melkvee en vleesvee als kleinvee. 'Het is de passie voor het vak die de fokkers drijft. Die passie moeten we koesteren. Brussel is bovendien een neutraal platform waar fokkers uit het noorden en het zuiden van het land elkaar kunnen treffen.'

Benny Declerck, marktmanager Vlaanderen bij veeverbeteringsorganisatie CRV, onderschreef het sociaal en educatief belang van keuringen, zowel lokaal als nationaal, voor de leden-veehouders. Hij maakte wel een kanttekening: 'Fokkers zien de keuringen als een professionele uitdaging eerder dan als communicatiemiddel naar het grote publiek.'

Afgevaardigden van de varkens-, paarden- en schapensector, allen pleitten tijdens de staten-generaal onomwonden voor het behoud van de veetentoonstelling en -keuringen. Eensgezind werd er ook gesteld dat er wel meer toegevoegde waarde moet gecreëerd worden door, samengevat, meer informatie en animatie in en rond de showring te brengen. En dit zowel voor de professionele veehouders als voor de niet-professionele bezoekers. Tal van ideeën werden geuit.

Geen overheidssteun

Ook de stem van de overheid kwam in de debatten naar voren. José Renard vertegenwoordigde de Waalse minister van

Landbouw. Hij zei het volgende: 'De veehouderij is veruit de belangrijkste economische sector in de Belgische landbouw en heeft dus haar plaats op een beurs zoals Agribex.'

Renard zag meerdere opdrachten weggelegd voor de aanwezigheid van de veehouderij in Brussel, zoals het uitdragen van de kennis, het vakmanschap naar de collega's toe. 'De keuringen zijn een goed bindmiddel hiervoor. Hierbij is het wel belangrijk dat de kloof tussen het mooiste dier en het meest rendabele dier niet te groot wordt. De kampioen in de showring moet ook de kampioen in de stal zijn.'

De sector moet op Agribex ook de gelegenheid te baat nemen om helder en transparant te communiceren met de consumenten, aldus Renard. 'We moeten aan de stedelingen laten zien dat melk bijvoorbeeld niet uit een kartonnen verpakking komt. En we moeten ook overtuigen door moeilijke vragen over dierwelzijn bijvoorbeeld niet uit de weg gaan.' De vertegenwoordiger haastte zich om eraan toe te voegen dat de organisatie niet op directe financiële steun moet rekenen. 'De Waalse overheid steunt al indirect via de subsidies aan de Waalse veeverbeteringsorganisaties.'

Leen Versmissen sprak namens de Vlaamse overheid. Zij gaf aan dat de Vlaamse overheid haar beleid bepaalt op basis van behoeften (reglementeren) en knelpunten (stimuleringsbeleid). Wat de

veeverbetering en specifiek de keuringen betreft zijn er sinds de regionalisering geen reglementen meer opgesteld (en is er dus geen financiële ondersteuning meer) omdat de keuringen geen herhaalbare, objectieve informatie opleveren voor de veeverbetering. 'Fokwaardes zijn een beter alternatief.'

Ook voor een tentoonstelling van levend vee zijn er alternatieve communicatiemiddelen zoals video-opnamen, stelde Leen Versmissen. 'Maar het is aan de beursorganisator om kleur te bekennen: wil men een beurs voor professionals of voor consumenten? Voor beide is niet mogelijk.'

Nieuw verdienmodel nodig

Het slotwoord was voor Johan Colpaert, voorzitter van Fedagrim. 'Het is zeker niet de bedoeling om de veeprijskampen op Agribex af te schaffen. Laat dat héél duidelijk zijn', zei Colpaert. 'In tegendeel, Fedagrim koestert de veehouderij. De veehouderij brengt heel veel handel mee voor de machinehandelaars. De aanwezigheid van dieren op de beurs wordt ook geapprecieerd door de bezoekers. De jaarlijkse bevraging van de bezoekers bevestigt dat.'

'Desondanks zal er een nieuw businessmodel op tafel moeten komen om het financieel plaatje van de huidige veeexpo en -keuringen, alsook alle hier geopenbare ideeën voor een nieuwe formule, te kunnen dragen', voegde hij eraan toe. Wordt ongetwijfeld nog vervolgd. |